

Šifrant za terenski popis vzorčnih ploskev (verzija 25. 9. 2014)

Avtorji: Andrej Kobler, David Hladnik, Mitja Skudnik, Tom Nagel, Milan Kobal, Dušan Roženberger, Primož Simončič, Aleksander Marinšek, David Hladnik

1 Evidenčni podatki o ploskvi

1. Zaporedna številka ploskve (prednastavljeno)
2. Dan in čas začetka in konca popisovanja (zabeleži se samodejno)
3. Ime vodje terenske ekipe
4. Teoretični koordinati centra ploskve (prednastavljeno)
5. Teoretična nadmorska višina (prednastavljeno)
6. Dejanski GK koordinati centra ploskve (vnašata se ročno iz ločenega GPS)
7. Dejanska nadmorska višina (vnaša se ročno iz ločenega GPS)
8. Tip ploskve glede na možnost merjenja dreves zaradi posledic sanacije:
 - Tip 1: Ploskev še ni sanirana / pospravljena in drevesa so še na ploskvi. Merimo vsa drevesa, tudi prelomljena ali izvaljena, katerih panji so ali so bili znotraj ploskve.
 - Tip 2: Ploskev je že sanirana / pospravljena (posekano vse drevje ali del drevja na ploskvi), sveži panji (t.j. od sanacije) so vidni. Merimo vsa preostala drevesa, tudi prelomljena ali izvaljena, katerih panji so ali so bili znotraj ploskve. Merimo tudi vse sveže panje na ploskvi.
 - Tip 3: Ploskev je sanirana / pospravljena (posekano vse drevje ali del drevja na ploskvi), panji so zaradi strojne sečnje ali drugih vzrokov deloma ali vsi poškodovani / zakriti / jih ni več. Na ploskvah tipa 3 popisujemo le tla in relief. Dodatni znak v primeru ploskve tipa 3 je delež svežih panjev (t.j. od sanacije), ki so ohranjeni (glede na število merskih dreves pred žledom):
 - vsaj 90%,
 - 50% do 90%
 - manj od 50%
 - Tip 4: Popis ploskve je nevaren, zato je ne popisujemo.
 - **Ploskev tipa 3 in 4 zaradi reprezentativnosti vzorca nadomestimo z eno od dodatnih ploskev v odseku. Izberemo tisto izmed še nepopisanih dodatnih ploskev znotraj odseka, ki ima najnižji ID.**
9. Fotodokumentacija z vgrajeno tablično kamero:
 - 360-stopinjska panorama (video) iz centra ploskve v urni smeri začenši od severa.
 - Fotografija krošenj iz žabje perspektive navpično navzgor, širša stranica landscape formata je v smeri V-Z.

2 Tla

2.1 Matična podlaga:

Matična podlaga je podlaga, iz katere je nastal mineralni del tal (horizonti B):

1. Karbonat - apnenec
2. Karbonat - dolomit
3. Sediment

2.2 Površinska skalovitost in kamnitost

Površinsko skalovitost in kamnitost opišemo z odstotnim deležem pokritosti površine:

1. 0%
2. do 5%
3. 5% - 25%
4. 25% - 50%
5. nad 50%

2.3 Vrsta tal

1. Humusno akumulativna tla
2. Kambična tla
3. Izprana tla

2.4 Globina tal

Merimo s sondo na 10 mestih na premeru večje ploskve (R3) vzdolž padnice terena.

1. Plitva tla (0 – 20 cm)
2. Srednje globoka tla (20 – 40 cm)
3. Globoka tla (nad 40 cm)

3 Podatki na ravni drevesa (pred žledom)

Podatki se na ploskvah tipa 1 in 2 beležijo:

- za vsa drevesa (stoječa, prelomljena, izvaljena) katerih panji so (ali pa so pred žledom bili) znotraj ploskve
- za vse sveže panje (= od sanacije) znotraj ploskve in za vse izvaljene sveže panje, ki so bili pred izvalitvijo znotraj ploskve.

Merimo:

- znotraj koncentrične 200 m² ploskve (R2 = 7,98 m) vsa drevesa s prsnim premerom $D_{1,3} \geq 10$ cm
- znotraj koncentrične 600 m² ploskve (R3 = 13,82 m) vsa drevesa s prsnim premerom $D_{1,3} \geq 30$ cm

3.1 Premer drevesa

Premere beležimo na 1 cm natančno. Drevesom merimo prsni premer $D_{1,3}$ in premer na višini 30 cm $D_{0,3}$. Panjem merimo le premer panja $D_{0,3}$.

3.2 Drevesna vrsta

Drevesno vrsto beležimo za vsa stoječa in podrtá drevesa in za panje odstranjenih dreves (na ploskvah tipa 1 in 2).

3.3 Poškodovanost drevesa

Pri ploskvah tipa 1 ali 2 stanje poškodovanosti drevesa klasificiramo takole:

1. Drevo nepoškodovano
2. Drevo ukrivljeno - deblo neposredno nad panjem še pokončno, višje je ukrivljeno, vendar ne počeno ali prelomljeno; če je deblo hkrati ukrivljeno in nagnjeno, drevo uvrstimo v razred »Nagnjeno«
3. Drevo poškodovano
 - Odlomljenost vrha (kriterij je **zmanjšanje višine drevesa**)
 1. ni odlomljen
 2. odlomljen v zgornji polovici krošnje
 3. odlomljen v spodnji polovici krošnje
 4. odlomljen pod spodnjim robom krošnje
 - Poškodovanost preostale krošnje (le v primeru, če je Odlomljenost vrha 1, 2 ali 3). Kriterij poškodovanosti je **zmanjšanje volumna krošnje** zaradi loma vej **IN** loma vrha.
 1. < 25%
 2. 25% - 75%
 3. > 75%
4. Drevo nagnjeno - deblo nagnjeno do 45° od vertikale, posledično so lahko korenine deloma dvignjene; v ta razred drevo uvrstimo tudi če je deblo hkrati ukrivljeno in nagnjeno

5. Drevo izvaljeno v celoti s koreninami ali z delom korenin ali pa je deblo nagnjeno za več kot 45° od vertikale. Poškodovanost preostale krošnje v tem primeru avtomatsko znaša $> 75\%$.

4 Relief

Ocenjuje se na večji ploskvi (R3).

1. Tip reliefa:

1. ravnina
2. vrh hriba, greben
3. dno kotanje
4. pobočje
5. konveksni prelom pobočja
6. konkavni prelom pobočja
7. jarek

2. Nagib terena: merimo s padomerom na 1° natančno. Nagib beležimo le, če Tip reliefa ni enako Ravnina, v nasprotnem primeru avtomatsko znaša 0° .
3. Ekspozicija terena: azimut smeri padnice terena, merimo z busolo na 5° natančno. Če je Tip reliefa enako Ravnina, ekspozicija ni definirana (to ne pomeni, da je enaka 0° !).

5 Način gospodarjenja (pred žledom)

Ocenjuje se na večji ploskvi (R3) in okolici.

1. Naravi prepuščeni gozdovi
2. Gospodarjeni gozdovi:
 1. prebiralno gospodarjenje
 2. kmečko prebiralno (netipično prebiranje v drobnoposestniških gozdovih); določi se samo v primeru, kadar je razvojna faza neopredeljena
 3. enomerni (enodobni) – visoki gozd
 4. malopovršinski raznomerni (raznodobni)
 5. velikopovršinski raznomerni (raznodobni)
 6. dvoslojni
 7. panjevec (nizki gozd)
 8. grmičast gozd (rušje in ostalo grmičevje višine prib. 5 m)

6 Razvojna faza sestoja (pred žledom)

Ocenjuje se na večji ploskvi (R3) in okolici. Vrednosti:

1. mladovje (mladje, gošča, letvenjak); $D < 10$ cm
2. drogovnjak - tanjši ($10 \leq D < 20$ cm) in močnejši ($20 \leq D < 30$ cm)
3. debeljak - tanjši ($30 \leq D_{dom} < 50$ cm)
4. debeljak - močnejši ($D_{dom} \geq 50$ cm)
5. neopredeljeno (vsi premeri; samo v primeru prebiralnega gozda)

7 Oblika mešanosti sestoja (pred žledom)

Ocenjuje se na večji ploskvi (R3) in okolici. Vrednosti:

- 1 Posamična mešanost
- 2 Šopasta mešanost
- 3 Skupinska mešanost
- 4 Velikopovršinska mešanost

8 Pomlajevanje (po žledu)

Najprej se ocenjuje skupna pokrovnost pomladka (drevesca od višine 20 cm do premera $D_{1,3} \leq 10$ cm) na manjši ploskvi (R2):

1. 0%
2. do 10%
3. 10% - 50%
4. nad 50%

Nato se oceni vrstna sestavo pomladka tako, da za 3 najpogostejše drevesne vrste ocenjujemo pokrovnost posamzne vrste in sicer v enakih razredih kot skupno pokrovnost.

9 Sklep krošenj (pred žledom, po žledu)

Ocenjuje se na večji ploskvi (R3) in okolici. Najprej ocenjujemo sklep po žledu, sklep pred žledom je enak ali tesnejši. V primeru ploskve tipa 2 (sestoj odstranjen), se sklep po žledu privzame od sestoja v soseščini, za katerega ocenjujemo, da je odstranjenemu sestoju najbolj podoben.

1. Tesen sklep
2. Normalen sklep
3. Rahel sklep
4. Vrzelast sklep
5. Pretrgan sklep

Kontaktne podatki

	Znanja	Telefon	E-naslov
		01 2007835	
GIS oddelek NMGK	splošno	01 2007829	
Andrej Kobler	vodja projekta	041 881 205	andrej.kobler@gozdis.si
Mitja Skudnik	terenski del, kontrola	031 327 432	mitja.skudnik@gozdis.si
Saša Vochl	terenski del, splošno	031 708 305	sasa.vochl@gozdis.si
Špela Planinšek	terenski del, študenti	031 325 326	spela.planinsek@gozdis.si
Jure Žlogar	terenski del, oprema	031 302 578	jure.zlogar@gozdis.si
Samo Grbec	terenski del, pedologija	031 426 772	samo.grbec@gozdis.si
Aleksander Marinšek	pedologija	041 496 018	aleksander.marinsek@gozdis.si
Andrej Grah	računalniška podpora	040 697 055	andrej.grah@gozdis.si
David Hladnik	terenski del	01 3203525	david.hladnik@bf.uni-lj.si
Tom Nagel	pomlajevanje	040 454 569	tom.nagel@bf.uni-lj.si
Dušan Roženberger	pomlajevanje	041 895 775	Dusan.Rozenberger@bf.uni-lj.si